
The final results of this analysis can be used to find the real benefits out of this Defence Budget and based on it, intensify dialogue, military ties and defence and security cooperation between the United States and Georgia.

მარინე ჩანგიანი
ამერიკისმცოდნეობის დოქტორანტი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

საქართველოს პრემიერ - მინისტრების ოფიციალური ვიზიტები აშშ-ში და პრეზიდენტ დონალდ ტრამპის ადმინისტრაციასთან შეხვედრები

მოხსენებაში ქრონოლოგიურად განხილულია საქართველოს პრემიერ-მინისტრების ამერიკის შეერთებულ შტატებში ოფიციალური ვიზიტები. აგრეთვე მოცემულია შეხვედრების შემდგომ ამერიკული მთავრობის შეფასებები და მათი დამოკიდებულება ქართულ- ამერიკულ თანამშრომლობაზე.

2017 წლიდან- 2020 წლის თებერვლამდე საქართველო ბევრი პოლიტიკური მოვლენის ეპიცენტრი გახდა. „ქართული ოცნების“ თავჯდომარემ, ბიძინა ივანიშვილმა, უკვე მესამე პრემიერ-მინისტრი წარადგინა, თუმცა, ამით საქართველოს რიგითი მოქალაქეებისთვის თითქმის არაფერი შეცვლილა. რაც შეეხება საქართველო-შტატების ურთიერთობას, მიუხედავად მწვავე კრიტიკის და კონგრესმენების წერილების, აშშ-ს მთავრობა აგრძელებს თავისი პარტნიორის დახმარებას და მუდამ იმედს გამოთქვამს, რომ საქართველო ნამდვილად ძლიერ და დამოუკიდებელ ქვეყნად ჩამოყალიბდება, რომელიც ჩრდილო- ატლანტიკური ალიანსისკენ მიმავალ გზას წარმატებით დაასრულებს. ბოლოდროინდელი საგარეო და საშინაო პოლიტიკურ პროცესებს თუ გავითვალისწინებთ, დავინახავთ, რომ ქართულ- ამერიკული პოლიტიკური პარტნიორობის ფასი უფრო მაღალია.

2017 წლის 20 იანვარს თეთრი სახლის ოვალური კაბინეტი რესპუბლიკელმა დონალდ ტრამპმა დაიკავა. ახლადარჩეულ მსოფლიოს ერთ-ერთი ზე-სახელმწიფოს ლოდერის ამოცანა ახალი საგარეო პოლიტიკური გეგმის შემუშავებაა, გაითვალისწინებს, როგორც ამერიკულ ნაციონალურ ინტერესებს, ასევე გლობალურ პასუხისმგებლობის უსაფრთხოებას. პრეზიდენტ ტრამპის წინაშე, ისევე როგორც ნებისმიერი ამერიკელი პრეზიდენტის წინაშე დგას მთავარი ამოცანა- ამერიკული ჰეგემონიის ურყევობა და მისი დაცვა სტრატეგიულად მნიშვნელოვან რეგიონებში. სამხრეთ კავკასია კი არის ის რეგიონი, რომელიც დიდი ხანია გეოპოლიტიკურად მნიშვნელოვანია და სადაც შტატებს ისტორიულად მის უპირველესს მეტოქესთან- რუსეთის ფედერაციასთან გავლენის სფეროების გადანაწილებისთვის პაექრობა უწევს .

აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ ქართულ-ამერიკული ურთიერთობები ახალი ადმინისტრაციის დროსაც საინტერესოდ, პრაგმატულად და ნაყოფიერად ვითარდება.

2017 წელს საქართველოს პრემიერ-მინისტრის გიორგი კვირიკაშვილი შტატებში ვიზიტისას შეხვდა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანს რექს ტილერსონს. ორმხრივი შეხვედრის დროს სახელმწიფო მდივანმა მკაფიო მხარდაჭერა გამოხატა საქართველოს სუვერენიტეტის და ტერიტორიული მთლიანობის მიმართ.

ამერიკის შეერთებული შტატები მაღლიერია ავღანეთსა და სხვა ადგილებში ქართული შეიარაღებული ძალების თავგანწირვით, ჩვენ ერთად ვზეიმობთ საქართველოს წარმატებას და ვგლოვობთ მათ, ვინც ტერორიზმთან ბრძოლაში დაიღუპა.“ - ნათქვამია სახელმწიფო მდივნის განცხადებაში. ტილერსონი ასევე დასძენს, რომ საქართველო კვლავ გამოირჩევა დემოკრატიული პრინციპებისადმი რწმენითა და თავდადებით.

საქართველოს დელეგაციის სტუმრობა შტატებში და ახალი ადმინისტრაციის განცხადებებით, ნათელია, რომ ოფიციალურ თბილისსა და ვაშინგტონს შორის დიპლომატიურ-პარტნიორული ურთიერთობებლი ახალ ეტაპზე გადავიდა, რაც საქართველოსთვის ძალიან მნიშვნელოვანია სტრატეგიულად. გარდა ამისა, ეს არის დასტური იმის, რომ შტატები კვლავ აპირებს სამხრეთ კავკასიაში საკუთარი გეოპოლიტიკური პოზიციები და ინტერესები დაიცვას.

პრემიერ გიორგი კვირიკაშვილს უმასპინძლა ვიცე-პრეზიდენტმა მაიკ პენსმა. პენსმა მადლიერება გამოხატა საქართველოს მიმართ გლობალურ უსაფრთხოებაში და ტერორიზმთან ბრძოლაში შეტანილი ბრძოლისთვის და იმედი გამოთქვეს, რომ საქართველო-შტატების ურთიერთობები სავაჭრო-ეკონომიკურ საკითხებში კიდევ უფრო გაღრმავდება.

2018 წლის ივნისში საქართველოს პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვირიკაშვილი თანამდებობიდან გადადგა. ამის შესახებ მთავრობის ადმინისტრაციაში გამართულ საგანგებო ბრიფინგზე გიორგი კვირიკაშვილმა განაცხადა. კვირიკაშვილის თქმით, პარტიის თავმჯდომარეს [ბიძინა ივანიშვილი] უნდა მიეცეს შესაძლებლობა, რომ მან გუნდი დააკომპლექტოს. „იყო რიგი ფუნდამენტური საკითხებისა, რომლებშიც მქონდა პარტიის თავმჯდომარისგან განსხვავებული პოზიციები და მოსაზრებები.“

2018 წლის 14 ივნისს საპარლამენტო უმრავლესობამ პრემიერ-მინისტრობის კანდიდატად მამუკა ბახტაძე წარადგინა.

2018 წლის 8 სექტემბერს ვაშინგტონში გაიმართა საქართველო-ამერიკის შეერთებული შტატების სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის კომისიის თავდაცვისა და უსაფრთხოების სამუშაო ჯგუფის მორიგი შეხვედრა. საქართველოს პრემიერ-მინისტრი მამუკა ბახტაძე, სამუშაო ვიზიტით, ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაემგზავრა. საქართველოს მთავრობის მეთაურს აშშ-ის პრეზიდენტის მრჩეველი ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში ჯონ ბოლტონმა უმასპინძლა. “ჯონ ბოლტონი გახლავთ საქართველოს მეგობარი და აქვს კონკრეტული ხედვა, როგორ შეგვიძლია, განვამტკიცოთ აშშ-საქართველოს მყარი სტრატეგიული ურთიერთობები”

20 სექტემბერს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი აშშ-ის სახელმწიფო მდივან მაიკლ პომპეოს შეხვდება. ვიზიტის ფარგლებში, გაიმართება მოლაპარაკებები სენატორებთან. პრემიერ-მინისტრი ასევე შეხვდება მარკ გრინს (USAID-ის მმართველს), რეი უოშბერნს (OPIC-ის აღმასრულებელ დირექტორს), მსოფლიო ბანკის ჯგუფის პრეზიდენტს, ჯიმ იონგ კიმს და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მმართველს, დირექტორ კრისტინ ლაგარდს. აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის შეფასებით,

მთლიანობაში, საქართველოს მთავრობას ზოგადად შესწევს უნარი გამოავლინოს, შეაკავოს და რეაგირება მოახდინოს ტერორიზმის შემთხვევებზე.

პრემიერმა სან-ფრანცისკოში, სიეტლსა და დალასში როუდშოუ გამართა. მან უმსხვილესი კომპანიების ხელმძღვანელ პირებს საქართველოში არსებული საინვესტიციო გარემო გააცნო. ვაშინგტონში მამუკა ბახტაძე ამერიკის შეერთებული შტატების აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების მაღალი რანგის წარმომადგენლებს შეხვდება.

20 ივნისს საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის სავარძლიდან “მართლმადიდებლობის საპარლამენტაშორისო გენერალური ასამბლეის” სესიას რუსულ ენაზე გაუძღვა რუსეთის დუმის დეპუტატი სერგეი გავრილოვი, რასაც ოპოზიციისა და მოქალაქეების პროტესტი მოჰყვა. მასშტაბურ საპროტესტო აქციაზე მოქალაქეებმა მოითხოვეს შინაგან საქმეთა მინისტრ გიორგი გახარიას, პარლამენტის თავმჯდომარის, ირაკლი კობახიძის და სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის, ვახტანგ გომელაურის გადადგომა, ასევე, საპარლამენტო არჩევნების ჩატარება 2020 წელს პროპორციული სისტემით.

20-21 ივნისის აქციების შემდეგ ბიძინა ივანიშვილმა და “ქართულმა ოცნებამ” გასცეს დაპირება, რომ პროპორციული სისტემით არჩევნებს, ნაცვლად 2024 წლისა, 2020 წელს ჩატარებდნენ. თუმცა პარლამენტში შესაბამისი კანონპროექტის განხილვისას მმართველი გუნდის დეპუტატების ნაწილმა თქვა, რომ დაპირების შესრულება გადაიფიქრეს. ოპოზიცია მიიჩნევს, რომ რეალურად, დაპირების შესრულება ბიძინა ივანიშვილმა გადაიფიქრა და ფარსი გაითამაშა.

2 სექტემბერს თავის „ფეისბუქ“-ის გვერდზე გამოქვეყნებულ წერილში მამუკა ბახტაძე წერს, რომ თანამდებობის დატოვების გადაწყვეტილება მიიღო, რადგან მისი მისია შეასრულა. ნათელია, რომ ბიძინა ივანიშვილის სურვილით, ამ მოკლე დროში საქართველოს ისევ შეეცვალა პრემიერ-მინისტრი.

2019 წლის სექტემბერში “ქართული ოცნების” თავმჯდომარე ბიძინა ივანიშვილმა პრემიერ-მინისტრის პოსტზე შინაგან საქმეთა მინისტრი გიორგი გახარია წარადგინა. მოგვიანებით, 14 ნოემბერს "ქართულმა ოცნებამ" პარლამენტში ჩააგდო მის მიერვე

ინიცირებული საარჩევნო რეფორმა, რომლის თანახმადაც ქვეყანა სრულად პროპორციულ საარჩევნო სისტემაზე უნდა გადასულიყო.

სამოქალაქო აქტივისტებმა ივანიშვილი ტყუილსა და არჩევნების მოპარვაში დაადანაშაულეს და 14 ნოემბერს ქუჩაში გამოვიდნენ.

ნოემბერში გამოქვეყნებულ ერთობლივ განცხადებაში ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩომ და ევროკავშირის წარმომადგენლობამ საქართველოში აღნიშნეს „ქართული საზოგადოების ფართო ნაწილის ღრმა იმედგაცრუება“ საარჩევნო რეფორმის ჩავარდნის გამო და მხარეებს მოუწოდეს, იმუშაონ „მშვიდი და პატივისცემაზე დაფუძნებული დიალოგის საშუალებით, მისაღები სამომავლო გზის საპოვნელად.“

19 იანვარს გახარიას წერილით მიმართა რესპუბლიკელმა კონგრესმენმა, მარკუეინ მალინმა, და მთავრობას მოუწოდა, შეწყდეს მტრული დამოკიდებულება ამერიკული კომპანიების მიმართ. მალინი წერილში წერდა, რომ ის შემფოთებულია საქართველოს დემოკრატიული ღირებულებებისგან განგრძობადი გადახვევითა და ეკონომიკური გაუარესებით. ამ წერილით კონგრესმენი მისი კოლეგების, კინზინგერისა და კონოლის, კრიტიკულ წერილს შეუერთდა.

მალინის წერილს მალევე, 21 იანვარს კიდევ ერთი წერილი დაემატა, რომელსაც ხელს აწერდნენ რესპუბლიკელი და დემოკრატი კონგრესმენები, ადამ კინზინგერი, ჯერი კონოლი, ელიოტ ენგელი და მაიკლ მაკკაული. წერილში კონგრესმენები შემფოთებას გამოთქვამდნენ დემოკრატიული რეფორმის ჩაგდებისა და თანმხლები ძალადობის გამო მშვიდობიანი დემონსტრანტების წინააღმდეგ.

ტეხასელმა კონგრესმენმა პიტერ ოლსონმა Twitter-ის ოფიციალურ გვერდზე დაწერა, რომ „ქართველი ხალხი კორუმპირებულ მთავრობაზე უკეთესს იმსახურებს“.

28 იანვარს კი კონგრესში სიტყვით გამოსვლის დროს ოლსონმა ბიძინა ივანიშვილი ამერიკული სატელევიზიო შოუს პერსონაჟს გრაუჩი ოსკარს შეადარა და მას ვლადიმერ პუტინის მარიონეტი უწოდა.

კონგრესმენების მწვავე წერილებზე მთავრობას ჰქონდა პასუხი- ინფორმაციის ნაკლებობა. როგორც ცნობილია, თებერვალში გახარია გეგმავდა ვიზიტს აშშ-ში, თუმცა გამოცხადებული პანდემიის გამო, როგორც აქტიური პოლიტიკური ცხოვრება, ისევე

ვიზიტები გაურკვეველი ვადით გადაიდო. ამერიკის შეერთებული შტატები კი ისევ აქტიურად ეხმარება საქართველოს ამ რთულ ვითარებაში.

დასასრულს აღვნიშნოთ, რომ ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორი კარგად ხედავს, რომ მთავრობის ზოგიერთი პრორუსული ნაბიჯი სულაც არ გამოხატავს ქართველი ხალხის ნებას და საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი პროამერიკული რჩება და არჩეული კურსიდან არ უხვევს. აშშ-ს მთავრობა კი იმედს გამოთქვამს, რომ საქართველო ნამდვილად ძლიერ და დამოუკიდებელ ქვეყნად ჩამოყალიბდება, რომელიც ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსისკენ მიმავალ გზას წარმატებით დაასრულებს.

1. საქართველოს პრემიერ, დონალდ ტრამპს შეხვდა, ამერიკის ხმა, 2017, <https://www.amerikiskhma.com/a/georgias-prime-minister-meets-donald-trump/3842925.html>
2. გიორგი კვირიკაშვილი თეთრ სახლში დონალდ ტრამპს შეხვდა, ლებერალი, 2017, <http://liberali.ge/news/view/29202/giorgi-kvirikashvili-tetr-sakhlshi-donald-tramps-shekhvda>
3. PM Kvirikashvili Meets Donald Trump, Mike Pence, civil.ge, 2017 <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=30084>

Marine Changiani

PhD Student, American Studies

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Official visits of Prime Ministers of Georgia to the USA and meetings with President Donald

Trump's administration

Summary

The report deals with chronological discussion of the official visits of the Prime Ministers of Georgia to the United States of America. The opinion of the American government after the meetings and their attitude towards the Georgian-American cooperation are also given.

From 2017 to February 2020, Georgia became the epicenter of many political events. Leader of “Georgian Dream” Bidzina Ivanishvili nominated the third Prime minister, but this has changed almost nothing for ordinary Georgian citizens. As for Georgia-US relations, despite severe criticism and Congressmen’s letters, the US government continues to help its partner and hopes that Georgia will become a truly strong and independent country that will successfully complete its path to the North Atlantic Alliance. If we take into account the recent foreign and domestic political processes, we will see that the price of the Georgian-American political partnership is higher.